

-RAPOR-
(Plan ve Bütçe Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 08/06/2020 tarih ve 65 nolu kararı ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen, Taşınır Mal Yönetmeliğinin 35. Maddesi gereğince İL Özel İdaresinin 2019 yılı Taşınır Kesin Hesap ve Taşınır Kesin Hesap İcmal Cetvelleri ile ilgili olarak, Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin katılımı ile toplandı.

**Komisyonumuzca yapılan değerlendirmede,
150 İlk Madde ve Malzeme Alımlarında;**

2018 yılından 2019 yılına devir eden tutar 1.111.111,39 TL, 2019 yılı içinde giren 20.204.984,14 TL, 2019 yılı içerisinde çıkan 19.220.391,92 TL ve 2019 yılından 2020 yılına devir eden 2.095.703,61 TL'dir.

253 Tesis Makine ve Cihaz Alımlarında;

2018 yılından 2019 yılına devir eden tutar 19.479.787,52 TL, 2019 yılı içinde giren 146.507,45 TL, 2019 yılı içerisinde çıkan 227.613,96 TL ve 2019 yılından 2020 yılına devir eden 19.398.681,01 TL'dir.

254 Taşıt Alımlarında;

2018 yılından 2019 yılına devir eden tutar 16.532.290,37 TL, 2019 yılı içinde giren 1.025.251,12 TL, 2019 yılı içerisinde çıkan 619.379,83 TL ve 2019 yılından 2020 yılına devir eden 16.938.161,66 TL'dir.

255 Demirbaş Alımlarında;

2018 yılından 2019 yılına devir eden tutar 3.738.682,78 TL, 2019 yılı içinde giren 408.712,73 TL, 2019 yılı içerisinde çıkan 260.353,52 TL ve 2019 yılından 2020 yılına devir eden 3.887.041,99 TL'dir.

Bu duruma göre 2019 yılı taşınır kesin hesabının Taşınır Mal Yönetmeliğine uygun olduğu görülmüştür.

İL Genel Meclisinin takdirlerine arz ederiz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Mehmet KAPLAN
Komisyon Başkanı

Fehmi YAĞLI
Komisyon Başkan V.

Mehmet YÜCEL
Üye

İlhami TÜRKSAL
Üye

Nazım ÇETİN
Üye

-RAPOR-
(Plan ve Bütçe Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 08/06/2020 tarih ve 65 nolu kararı ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen, İL Özel İdaresinin 2019 yılı bütçesi kesin hesabı ile ilgili olarak, Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin katılımı ile toplandı.

Plan ve Bütçe Komisyonunca yapılan çalışmalar sonucunda;

İL Özel İdaresinin 2019 Yılı Gider Kesin hesapları,

1- 44.19.00.62.01 Alaca İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	2,738,928.89
09 Eğitim Hizmetleri	34,167.55
Toplam	2,773,096.44

2) 44.19.00.62.02 Bayat İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	1,244,549.34
09 Eğitim Hizmetleri	15,994.90
Toplam	1,260,544.24

3) 44.19.00.62.03 Boğazkale İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	677,980.59
09 Eğitim Hizmetleri	116,903.00
Toplam	794,883.59

4) 44.19.00.62.04 Dodurga İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	598,259.06
Toplam	598,259.06

5) 44.19.00.62.05 İskilip İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	2,404,006.84
04 Ekonomik İşler ve Hizmetler	50,000.00
09 Eğitim Hizmetleri	37,532.97
Toplam	2,491,539.81

6) 44.19.00.62.06 Kargı İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	1,854,408.45
Toplam	1,854,408.45

7) 44.19.00.62.08 Mecitözü İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	1,675,277.66
09 Eğitim Hizmetleri	32,517.29
Toplam	1,707,794.95

8) 44.19.00.62.11 Ortaköy İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	719,467.06
Toplam	719,467.06

9) 44.19.00.62.12 Osmaniye İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	2,075,426.02
09 Eğitim Hizmetleri	60,883.18
Toplam	2,136,309.20

10) 44.19.00.62.13 Sungurlu İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	3,704,280.79
09 Eğitim Hizmetleri	119,754.16
Toplam	3,824,034.95

11) 44.19.00.62.14 Uğurludağ İlçe Özel İdaresi

01 Genel Kamu Hizmetleri	1,022,713.60
Toplam	1,022,713.60

12) 44.19.01.02 Özel Kalem

01 Genel Kamu Hizmetleri	725,272.69
Toplam	725,272.69

13) 44.19.01.24 Hukuk Müşavirliği

01 Genel Kamu Hizmetleri	679,480.88
Toplam	679,480.88

14) 44.19.30 Destek Hizmetleri Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	16,136,940.99
Toplam	16,136,940.99

15) 44.19.31 Encümen Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	1,527,257.17
Toplam	1,527,257.17

16) 44.19.32 İnsan Kaynakları Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	74,121,302.60
Toplam	74,121,302.60

17) 44.19.33 İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	261,525.35
06 İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	119,015.54
08 Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	858,765.27
Toplam	1,239,306.16

18) 44.19.34 Mali Hizmetler Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	9,617,086.50
04 Ekonomik İşler ve Hizmetler	242,288.65
05 Çevre Koruma Hizmetleri	1,450,580.88
Toplam	11,309,956.03

19) 44.19.35 Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	335,235.49
--------------------------	------------

02 Savunma Hizmetleri	729,021.27
03 Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	1,886,069.37
06 İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	654,171.66
07 Sağlık Hizmetleri	7,949,293.82
08 Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	2,151,877.48
09 Eğitim Hizmetleri	26,412,402.32
10 Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	11,162,233.44
Toplam	51,280,304.85

20) 44.19.36 Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	20,982.38
04 Ekonomik İşler ve Hizmetler	29,983.80
05 Çevre Koruma Hizmetleri	209,014.56
08 Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	462,222.12
Toplam	722,202.86

21) 44.19.37.00.00 Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	70,506.39
04 Ekonomik İşler ve Hizmetler	9,536,747.99
Toplam	9,607,254.38

22) 44.19.38.00.00 Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	53,924.60
04 Ekonomik İşler ve Hizmetler	15,302,856.71
Toplam	15,356,781.31

23) 44.19.39 Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	74,447.68
08 Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	1,054,233.33
10 Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	589,407.28
Toplam	1,718,088.29

24) 44.19.41 Su ve Kanal Hizmetleri Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	1,114,851.99
05 Çevre Koruma Hizmetleri	2,716,041.72
06 İskan ve Toplum Hizmetleri	26,612,275.25
Toplam	30,443,168.96

25) 44.19.42.00.00 Strateji Geliştirme Müdürlüğü

01 Genel Kamu Hizmetleri	5,914,868.65
Toplam	5,914,868.65

Gerçekleşen bütçe gideri toplamı	239,965,237.17
---	-----------------------

İl Özel İdaresinin 2019 yılı gelir kesin hesabı ise,

01 Vergi Gelirleri	370,846.81
03 Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1,078,077.69

04 Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	120,617,925.15
05 Diğer Gelirler	113,414,482.49
Gerçekleşen bütçe geliri toplamı	235,481,332.14

İl Özel İdaresinin 2019 Yılı Gelir ve Gider Kesin Hesap Cetvellerinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak hazırlandığı tespit edilmiştir.

İl Genel Meclisinin takdirlerine arz ederiz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Mehmet KAPLAN
Komisyon Başkanı

Fehmi YAĞLI
Komisyon Başkan V.

Mehmet YÜCEL
Üye

İlhami TÜRKSAL
Üye

Nazım ÇETİN
Üye

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

İl Özel İdaresi tarafından dış kaynaklardan yararlanmak üzere hazırlanan ve ilgili destek programına sunulan projeler hakkında İl Genel Meclisinin bilgilendirilmesi amacıyla, Meclisimize verilen önerge hakkında İl Genel Meclisinin 09.06.2020 tarih ve 66 sayılı kararı gereğince çalışma yapmak üzere Plan ve Bütçe komisyonu üyelerinin katılımı ile toplanıldı.

İl Özel İdaresi tarafından 2018-2019 ve 2020 yıllarında ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSINA sunulmak üzere toplam 18 adet proje hazırlanmıştır. Bu projelerin 5 adedi proje sahibi, 7 adedi proje ortağı, 6 adedi de iştirakçi olarak İl Özel İdaresi teknik personeli tarafından hazırlanmıştır.

Sunulan bu projelerden; 6 adedi %100 oranında tamamlanmış, 2 adedi İl Genel Meclisi tarafından ödenek verilmediğinden gerçekleştirilememiş, 5 adet proje de OKA tarafından kabul edilmemiştir.

İl Özel İdaresinin müstakil bir proje ofisi bulunmamaktadır. İl Özel İdaresinde teknik bilgi ve beceriye sahip yeterli düzeyde personel bulunması nedeniyle proje üretilmesinde sıkıntı yaşanmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca OKA ve benzeri destek kaynaklarının çağrı süreleri ve kriterleri önceden belirlenmemektedir. Çağrı öncesi hazırlanacak projelerin kriterlere uydurulmasının gerek teknik gerekse zaman açısından sürdürülebilir olamayacağından rezerv proje oluşturulmasının rantabil olmaması nedeniyle müstakil bir proje ofisine ihtiyaç duyulmamaktadır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Mehmet KAPLAN
Komisyon Başkanı

Fehmi YAĞLI
Komisyon Başkan V.

Mehmet YÜCEL
Üye

İlhami TÜRKSAL
Üye

Nazım ÇETİN
Üye

-RAPOR-
(İmar ve Bayındırlık Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 08/06/2020 tarih ve 63 nolu kararı ile İmar ve Bayındırlık Komisyonuna havale edilen, Mecitözü İlçemiz Hisarkavak köyünden öz bölgesi denilen yerden itibaren 5-6 köyümüz bulunmaktadır. Bu köylerimizin Amasya Göynücek yol bağlantısı bulunmaktadır. Bu köylerimizin bağlantı yolunun yol ağına alındığı takdirde 29 km'lik yol mesafesi, 17 km mesafe olarak kısalmaktadır. Köylerimizin bağlantı yolunun yol ağına alınması ile ilgili İmar ve Bayındırlık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzca yapılan çalışmada, İlgili karar gereğince incelenmek üzere İmar ve Bayındırlık Komisyonuna havale edilen Mecitözü ilçesi Hisarkavak köyü ile TCK Çorum-Amasya karayolu (öz yolu) bağlantı yolunun yol ağına alınması talebi ile ilgili olarak mahallinde yapılan incelemede,

Yol ağına alınması talep edilen yolun hali hazırda İL Özel İdaresi 2. derece yol hizmet ağında bulunduğu, toplam 8 km uzunluğunda ve ortalama 4-6 m yol genişliğine sahip olduğu, tamamının stabilize kaplama yapıldığı, ancak zamana ve mevsimsel koşullara bağlı olarak yolun bazı kısımlarında bozulmalar olduğu görülmüştür.

Ayrıca TCK Çorum-Amasya karayolunun (öz yolu) Mollacop ayrımından itibaren Mecitözü merkezi 14 km mesafede olduğu, Aynı noktadan itibaren Emirbağı grup yolu üzerinden Mecitözü merkezine 27 km mesafede olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak: Söz konusu grup yolunun hali hazırda yol ağında bulunduğu ve Mollacop ayrımından itibaren 13 km yol avantajı sağladığından stabilize bakımının yapılması, 1. kat asfalt sathi kaplama işinin ise yatırım programlarına alınması ve yeterli ödeneğin temin edilmesi durumunda yapılmasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

İL Genel Meclisimizin takdirine arz ederiz.

İMAR VE BAYINDIRLIK KOMİSYONU

Ünal NALÇACI
Komisyon Başkanı

Kemal ÖZÖNAL
Komisyon Başkanı V.

Vahit KABAKCI
Üye

Yıldız BEK
Üye

Doğan UÇAR
Üye

-RAPOR-
(Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIğINA / CORUM

İl Genel Meclisinin 10/06/2020 tarih ve 69 nolu kararı ile Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna havale edilen, Mülteci vatandaşlarımızın hangi Őartlarda ve nasıl bir eğitim oğretim almaktadırlar? Eğitim oğretim hizmetlerini düzenli olarak alabiliyorlar mı? Bu güne kadar İlimizde ve ilçelerimizde ne kadar mülteci eğitim oğretim görmektedir? Eğitim oğretim esnasında sorun yaşamakta mıdırlar? Aynı sınıfta ve aynı oğretmen mi okutmaktadır? Eğitim oğretimleri için ulaşımlarını nasıl ve kimler tarafından karşılanmaktadır? Okul servislerinden yararlanma imkanları var mıdır? Mültecilerin eğitim oğretimde karşılaştıkları ne gibi sorunlar vardır? Bu konularla ilgili Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu yelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre;

1- Mülteci vatandaşlarımız hangi Őartlarda ve nasıl bir eğitim oğretim almaktadırlar?

Mülteci vatandaşlarımızın çocuklarından anasınıfına ve 1.sınıfa devam edecek olanlar vatandaşların ikametgh adreslerine en yakın okula devam etmekte, 2-8.sınıf oğrencileri ise İl Milli Eğitim Müdürlüğünde bulunan Denklik Őubesi tarafından yapılan denkliğe göre okuyacakları sınıflar belirlenmekte ve adreslerine en yakın ilkokul veya ortaokula devamları sağlanmaktadır.

2- Eğitim-Őretim Hizmetlerini düzenli olarak alabiliyorlar mı?

Anasınıfı ilkokul ve ortaokullara kayıtları yapılan mülteci vatandaşlarımızın çocukları okullarımızda düzenli olarak eğitim oğretim almaktadırlar.

3- Bu güne kadar İlimizde ve ilçelerimizde ne kadar mülteci eğitim oğretim görmektedir?

İlimiz genelinde 2019-2020 Eğitim oğretim yılında;

Oklncesi eğitimde; 144 oğrenci,

İlkokullarda (1.2.3.4.sınıflar) 1.734 oğrenci,

Ortaokullarda (5.6.7.8.sınıflar) 1.094 oğrenci, olmak üzere Temel Eğitimde **2.972** oğrenci eğitim görmüŐtür.

Bu oğrencilerin % 95 i il merkezindeki okullarımızda eğitim oğretim görmektedir.

4- Eğitim oğretim esnasında sorun yaşanmakta mıdır?

Mülteci vatandaşlarımızın çocukları okullarda en fazla dil problemine bağlı olarak uyum sıkıntısı yaşamaktadırlar. Bakanlığımız bu oğrencilerimizin Türk eğitim sistemine daha hızlı adapte olmaları için sınav yapmakta, sınav sonucuna göre ilkokullar ve ortaokullar bünyesinde uyum sınıfları oluŐturarak bu oğrencilerin Türkçe'yi daha hızlı oğrenmeleri amaçlanmaktadır.

Mülteci vatandaşlarımızın çocuklarının yaŐamıŐ olduğu sorunlardan en önemlisi oğrencilerin okula devamsızlık yapmalarıdır.

5- Aynı sınıfta ve aynı öğretmen mi okutmaktadır?

İlkokullarda ve ortaokullarda açılan uyum sınıflarında yalnız mülteci öğrenciler eğitim öğretim görmekte, uyum sınıfına devam etmeyen öğrenciler ise Türk öğrenciler ile birlikte eğitim öğretim görmekte ve aynı öğretmen tarafından okutulmaktadır.

6- Eğitim öğretimleri için ulaşımlarını nasıl ve kimler tarafından karşılanmaktadır?

Milli Eğitim Müdürlüğümüzce mülteci vatandaşların çocuklarının PİKTES (**Suriyeli Çocukların Türk Eğitim sistemine Entekresyonun desteklenmesi Projesi**) kapsamında uyum sınıflarına taşınması sağlanmaktadır. İlkokul ve Ortaokullara devam eden yabancı uyruklu öğrenciler ikamet adreslerine en yakın okullara devam ettikleri için taşınma ihtiyacı bulunmamaktadır.

7- Okul servislerinden yararlanma imkânları var mıdır?

Köylerde ikamet eden mülteci ailelerin eğitim çağında çocukları varsa bunlar taşınmalı eğitim kapsamında taşıma merkezi okullara taşınmaktadır.

8- Mültecilerin eğitim öğretimde karşılaştıkları ne gibi sorunlar vardır?

En önemli sorunları dil ve okula devamsızlıktır. Mülteci vatandaşlar çocuklarının eğitim ve öğretimlerine yeterli ilgiyi göstermemektedirler.

İLİMİZDEKİ YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN SAYILARI VE EĞİTİM SÜREÇLERİ

Çorum İl genelinde Milli Eğitim Bakanlığı e-Okul sisteminde kayıtlı öğrenci sayıları aşağıdaki tabloda görüleceği şekilde son yıllarda artış göstermektedir.

UYRUGU	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
IRAK	1393	2414	2857	2807
SURİYE	134	253	169	456
DİĞER	73	114	331	252
TOPLAM	1600	2781	3357	3515

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımı:

	Okul Öncesi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam
2019-2020 Öğretim Yılı	158	45 6	44 7	47 1	46 7	44 3	35 8	22 0	15 4	16 9	6 9	61	42	3515
2018-2019 Öğretim Yılı	130	46 1	47 5	52 9	35 5	41 9	29 5	22 5	13 9	13 3	9 0	63	43	3357

2017-2018 Öğretim Yılı	103	460	483	320	297	316	249	160	109	107	63	61	53	2781
2016-2017 Öğretim Yılı	55	365	206	169	166	148	146	114	70	56	37	29	39	1600

Çorum 2019 yılı başında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Avrupa Birliği ile birlikte yürütülen Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonun Desteklenmesi Projesi (PIKTES) kapsamındaki mülteci sayısı fazla olan 26 il arasına alındı. Böylece Proje tarafından uygulanan program ile yabancı uyruklu öğrenciler daha etkili ve planlı bir şekilde okullarımızın her kademesinde Türk öğrencilerle birlikte öğrenim görmektedirler. Pandemi sürecinde ise eğitim öğretim faaliyeti MEB EBA Portalı üzerinden uzaktan eğitim şeklinde devam ettirilmiştir.

Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonun Desteklenmesi Projesi (PIKTES) ile ilimize **15** Türkçe öğreticisi, **1** Rehberlik öğretmeni, **7** tane de temizlik görevlisi istihdam edilmiş olup ücretleri proje tarafından ödenmektedir.

Ayrıca bu öğrencilerimizin öncelikli olarak Türkçe öğrenmelerine yönelik Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü işbirliğinde Proje kaynakları kullanılarak hazırlanan kitaplar ücretsiz olarak öğrencilerimize dağıtımını yapılmıştır.

Yabancı uyruklu öğrencilerimizin Türkçe Seviyelerini tespit etmek için her yıl dönem sonunda merkezi olarak Türkçe Yeterlilik Sınavı yapılarak gerekli tedbirler alınmaktadır. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından 2019/15 sayılı genelge ile uyum sınıfları oluşturularak yetersiz görülen öğrencilere Türkçe Eğitimi desteği sağlanmaktadır. Bu süreçte 37 okulumuzda 45 uyum sınıfı oluşturularak ihtiyaç duyulan yerlerde ücretli öğretmen görevlendirilmesi yapılmıştır. Uyum sınıflarımızdan 2 tanesi Alaca'da 2 tanesi de Sungurlu'da açılmıştır.

Yabancı uyruklu öğrencilerimiz için Türkçe öğrenimi yanında akademik yönden desteklenmesi amacıyla destekleme eğitimi ve telafi eğitimi kursları açılmaktadır. Bu kurslarımız yaz döneminde de devam etmektedir. Bu kurslarda görev alan yönetici ve öğretmenlerin ücretleri proje tarafından ödenmektedir.

Yine proje kapsamında okullarımıza eğitim materyali ve donatım malzemesi desteği yapılmaktadır.

Yabancı uyruklu öğrencilerimiz için ihtiyaç duyulan noktalarda taşıma desteği verilmektedir. Bu öğrencilerle birlikte % 25 oranında dezavantajlı Türk öğrenciler de taşıma desteğinden faydalanmaktadır.

Okula devam etmeyen öğrenciler için Piktes öğreticileri yine proje tarafından ücretleri karşılanan tercümanlar ile alan taramaları yaparak bu öğrencilerin okullaşmaları sağlanmıştır. Bu çerçevede geçen sene 75 öğrenci yaz kurslarına alınmıştır.

Proje İl Koordinatörlüğü tarafından mülteci öğrencilerimizin bulunduğu okullarımız sık sık ziyaret edilerek eğitim süreçleri takip edilmektedir.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

EĞİTİM KÜLTÜR VE SOSYAL HİZMETLER KOMİSYONU

Abdurrahman KARAGÖZ   Ahmet DEVREZ   Mehmet TURHAN
Komisyon Başkanı   Komisyon Başkan V.   Üye

Sadettin AKGÜL
Üye

Selim DÖLCÜ
Üye

-RAPOR-
(Çevre ve Sağlık Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 08/06/2020 tarih ve 64 nolu kararı ile Çevre ve Sağlık Komisyonuna havale edilen, İlimiz, ilçelerimiz ve köylerimiz de yaz aylarında sıkça görülen hatta çok zaman ölümle sonuçlanabilen Kırım Kongo Kanamalı Ateş Hastalığına karşı İL Sağlık Müdürlüğü tarafından ne gibi önlemler alınmıştır? Geçmiş yıllara oranla bu hastalık 2020 yılında artmış mıdır? Bu güne kadar kaç kişi hastalanmıştır? Şu anda tedavi gören hastalarımız var mıdır? Bu hastalığın belirtileri nelerdir? Bu hastalıkla ne tür mücadele yapılmaktadır? Hastalığın etkili olduğu yaşlar var mıdır? Kırım Kongo Kanamalı Hastalıkta ilk müdahale nasıl yapılmalıdır? Bu konu ile ilgili Çevre ve Sağlık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre;

İL Sağlık Müdürlüğümüzden almış olduğumuz bilgiler dahilinde, KKKA (Kırım Kongo Kanamalı Ateşi) hastalığı nedir bulaşma yolları, korunma yolları, vb bilgiler yazımızın ekinde yer almaktadır. Ayrıca müdürlüğümüz ve bağlı birimlerimizce (İlçe Sağlık Müdürlüğü, Toplum Sağlığı merkezi, Hastaneler vb) her yıl düzenli olarak KKKA konusunda son üç yıl içerisinde vaka görülen yerleşim birimleri (mahalle/köy gibi)ve 2020 yılında yeni vaka görülen yerleşim birimlerinde halka yönelik eğitimler yapılarak KKKA halk eğitimlerinde; okul, cami, köy odası ve kahvehane gibi mekanlar kullanılarak güncel afiş ve broşür gibi eğitim materyalleri eşliğinde toplu eğitim şeklinde çalışmalar sürdürülmektedir. İL Sağlık Müdürlüğümüzce yapılan risk derlendirmesine göre belirlenen yerleşim birimlerindeki muhtarlar ve din görevlileri de eğitilmektedir. KKKA, ya dair eğitim çalışmaları Milli Eğitim Müdürlükleri ile iş birliği içerisinde okullarda da sürdürülmekte olup eğitimlerin düzenleneceği okullar, risk değerlendirilmesine göre (halkın, yaşam tarzı, çiftlik ve hayvancılık ile uğraşan, yerleşim yeri özellikleri ve vaka görülme durumu vb) tespit edilerek yapılmaktadır. Eğitimlerde mutlaka el broşürü dağıtımı yapılmakta olup konunun önemi aktarılarak vatandaşların korunma önlemlerini almalarının teşvik edilmesi sağlanmaktadır.

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA)

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA), keneler tarafından taşınan Bunyaviridae ailesine bağlı Nairovirüs grubuna ait bir virüsle oluşan ateş, halsizlik, iştahsızlık, kas ağrısı, baş ağrısı, bulantı, kusma, ishal ve ağır vakalarda kanama gibi bulgular ile seyrederek ölümlere neden olabilen zoonotik (hayvanlardan insanlara bulaşan) karakterli bir enfeksiyon hastalığıdır.

KKKA ilk olarak 12. yüzyılda Tacikistan'da tanımlanmıştır. Hastalık, keneler tarafından insanlara tutunmasını takiben idrarda, tükürükte, rektumda ve abdominal kavitede kan görülmesi ve vücutta yaygın kanamalarla tarif edilmiştir. 1944-45 yıllarında Rusya'nın Kırım bölgesindeki Batı Kırım steplerinde çoğunlukla ürün toplamaya yardım eden Sovyet askerleri arasında görülmüştür. Hastalığa Kırım Hemorajik Ateşi adı verilmiştir. 1956 yılında Zaire'de de ateşli bir hastadan Kongo virüsü tespit edilmiştir. 1969 ise Kongo virüsü ve Kırım hemorajik ateşi virüslerinin aynı virüs olduğu belirlenmiş ve Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi olarak hastalık yeniden adlandırılmıştır.

Hastalık ülkemizde ilk olarak 2002 yılında dikkatleri çekmiş ve 2003 yılında kesin tanısı konmuştur. KKKA vakaları, hastalığın başlıca bulaştırıcısı olan kenelerin aktifleştiği dönemden başlayarak ülkemizde bahar ve yaz aylarında görülmektedir. Hastalık ülkemizde bulaştırıcısı kene türünün yaşam alanlarıyla uyumlu bir şekilde görülmektedir. İlk kez Tokat ili ve civarında dikkatleri çeken Kırım Kongo Kanamalı Ateşi vakaları çoğunlukla İç Anadolu'nun kuzeyi, Orta Karadeniz ve Doğu Anadolu'nun kuzeyinde yoğunlaşmaktadır.

Etken *Bunyaviridae* ailesinden *Nairovirus* grubundan tek sarmallı RNA virüsü olan *Crimean-Congo haemorrhagic fever* virüsüdür. Hastalık ülkemizde başlıca hastalık etkenini taşıyan kenenin tutunması veya bununla temas sonucunda bulaşmaktadır. Ülkemizde hastalığın bulaştırıcısı asıl kene türü *Hyalomma marginatum*'dur. Bunun yanı sıra hastalık viremik dönemdeki hayvanların veya hasta kişilerin kan, doku, vücut çıkartılarına korunmasız temas sonucunda da bulaşabilmektedir.

İnkübasyon süresi kene tutunmasından sonra genellikle 1-3 gün, en fazla 9 gün olabilmektedir. Enfekte kan, vücut sıvısı ve diğer dokularla temas sonrasında 5-6 gün; en fazla ise 13 gün olabilmektedir.

Hastalığın tedavisinin esasını destek tedavisi seçenekleri oluşturmaktadır. Bu gün için hastalıktan korunmaya yönelik etkinliği kanıtlanmış bir aşı veya etkene spesifik bir ilaç bulunmamaktadır. Ülkemizde hastalığa karşı aşı geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığının kontrolüne yönelik çalışmalar Bakanlığımız tarafından bir program dâhilinde yürütülmektedir. Kişisel korunma önlemlerinin alınması hastalığın kontrolü için ön planda olduğundan Bakanlığımızca vatandaşlarımızın hastalık ve korunma önlemleri konusunda bilgilendirilmesi ve toplumda farkındalık oluşturulması çalışmaları yoğun bir şekilde yürütülmektedir.

Ülkemizde KKKA bahar aylarında görülmeye başlamakta olup yaklaşık %4-5 fatalite hızıyla seyretmektedir. Yıllar itibariyle vaka görülme durumlarına bakıldığında artış ve azalış eğilimlerinden bahsedilebilmekte olup en yüksek vaka 2009 yılında 1318 vaka olarak gerçekleşmiştir. Her ne kadar 2017 yılında 343 KKKA vakası tespit edilmiş olsa da ülkemizde hala önemini korumaktadır.

Kırım Kongo Kanamalı Ateşinden korunmak için;

Tarla, bağ, bahçe, orman ve piknik alanları gibi kene yönünden riskli alanlara gidilirken, kenelerin vücuda girmesini engellemek amacıyla mümkün olduğu kadar vücudu örten giysiler giyilmeli, pantolon paçaları çorapların içerisine sokulmalı ve ayrıca kenelerin elbise üzerinde rahat görülebilmesi için açık renkli kıyafetler tercih edilmelidir.

Kene yönünden riskli alanlardan döndüğünde kişi kendisinin ve çocuklarının vücudunda (kulak arkası, koltuk altları, kasıklar ve diz arkası dâhil) kene olup olmadığını kontrol etmeli, kene tutunmuş ise hiç vakit kaybetmeden çıplak el ile dokunmamak şartıyla vücuda tutunduğu en yakın yerden tutarak uygun bir malzeme ile (bez, naylon poşet, eldiven gibi) çıkarmalıdır.

Kişi keneyi kendisi çıkaramadığı durumlarda en yakın sağlık kuruluşuna başvurmalıdır. Kene ne kadar erken çıkarılırsa hastalığın bulaşma riskinin de o kadar azalacağı unutulmamalıdır.

Hastalık hayvanlarda belirti göstermeden seyrettiğinden hastalığın sık olarak görüldüğü bölgelerde bulunan hayvanlar sağlıklı görünse bile hastalığı bulaştırabilirler. Bu sebeple hayvanların kanlarına, vücut sıvılarına veya dokularına çıplak el ile temas edilmemelidir.

Hastalığa yakalanan kişilerin kan, vücut sıvıları ve çıkartıları ile hastalık bulaşabildiğinden, hasta ile temas eden kişiler gerekli korunma önlemlerini (eldiven, önlük, maske v.b.) almalıdır.

Kene tutunan kişiler, kendilerini 10 gün süreyle halsizlik, iştahsızlık, ateş, kas ağrısı, baş ağrısı, bulantı, kusma veya ishal gibi belirtiler yönünden izlemeli ve bu belirtilerden bir veya bir kaçının ortaya çıkması halinde derhal en yakın sağlık kuruluşuna müracaat etmelidirler.

Hastalığa sebep olan mikrobu taşıyıcısı, saklayıcısı ve bulaştırıcısı olan keneler uçmayan, zıplamayan, yerden yürüyerek vücuda tırmanan eklem bacaklı hayvanlardır. Vücuda tutunan veya hayvanların üzerinde bulunan keneler kesinlikle çıplak el ile öldürülmemeli ve patlatılmamalıdır. Keneler üzerine sigara basmak, kolonya, gaz yağı gibi maddeler dökmek kenenin kasılmasına sebep olarak vücut içeriğini kan emdiği kişiye aktarmasına sebep olacağı için yapılmamalıdır.

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) hastalığının kontrolüne yönelik olarak çiftlik hayvanlarında uygulanan kene mücadelesi çalışmaları kapsamında ektoparazitler ilaçlama önerilmektedir.

“NASIL ÖNLEM ALINMALI?”

Hastalıktan korunmak için uyarılara ve alınması gereken önlemlere yer verilen açıklamada, şunlar kaydedildi: "Tarla, bağ, bahçe, orman ve piknik alanları gibi kene yönünden riskli alanlara giderken vücudu örten giysiler giyilmeli, pantolon paçaları çorapların içerisine sokulmalı. Kenelerin elbise üzerinde rahat görülebilmesi için açık renkli kıyafetler tercih edilmeli. Kene yönünden riskli alanlardan döndüğünde vücutta (kulak arkası, koltuk altları, kasıklar ve diz arkası dahil) kene olup olmadığı kontrol edilmeli. Kene üzerine sigara basmak, kolonya, gaz yağı gibi maddeler dökmek, vücut içeriğini kişiye aktarmasına sebep olacağı için kesinlikle yapılmamalı. Kene tutunmuş ise hiç vakit kaybetmeden vücuda tutunduğu en yakın yerden tutarak bez, naylon poşet, eldiven gibi uygun bir malzemeyle çıkarmalı. Kene ne kadar erken çıkarılırsa hastalığın bulaşma riskinin de o kadar azalacağı unutulmamalı. Hastalık hayvanlarda belirti göstermeden seyrettiğinden hayvanların kanlarına, vücut sıvılarına veya dokularına çıplak elle temas edilmemeli. Hastayla temas eden kişiler gerekli korunma önlemlerini almalı. Kene tutunan kişiler, 10 günlük süre içinde halsizlik, iştahsızlık, ateş, kas ağrısı, baş ağrısı, bulantı, kusma veya ishal gibi belirtiler görülmesi halinde derhal en yakın sağlık kuruluşuna müracaat etmeleri sağlanmalıdır. İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

ÇEVRE VE SAĞLIK KOMİSYONU

Abdullah UYSAL
Başkan

Arif ÇAMIÇI
Başkan V.

Ekrem YILDIRKIM
Üye

Suat ATALAY
Üye

Yavuz AYKAÇ
Üye

-RAPOR-
(Araştırma ve Geliştirme (AR-GE) Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 10/06/2020 tarih ve 71 nolu kararı ile Araştırma ve Geliştirme Komisyonuna (AR-GE) havale edilen, İlimizde Sosyal Yardımlaşma Vakfı tarafından, sosyal devlet projesi kapsamında evi olmayan gelir düzeyi düşük vatandaşlarımıza ev yapım şartları ve kriterleri nelerdir? Yapılan evlerin sayısı ne kadar ve ihtiyaca cevap verebilmekte midir? İlimiz, ilçelerimiz ve köylerimizde yaşayan gelir düzeyi düşük olan ve mağduriyet yaşayan vatandaşlarımızdan son 5 yıl içerisinde bu uygulamadan yararlanan vatandaşlarımız var mıdır? Bu uygulama il ilçe ve köylerimizin tamamında uygulanmakta mıdır? Bu konuların araştırılması ile ilgili Araştırma ve Geliştirme (ARGE) Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre; Evi olmayan gelir durumu düşük vatandaşlarımız tarafından Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına gelen barınma yardımı talepleri, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü'nün 05/02/2018 tarihli ve 13909 sayılı Barınma Yardımları Uygulama Genelgesi doğrultusunda yürütülmektedir.

Bu kapsamda;

1-Barınma yardımı talepleri, kişinin yerleşim yerindeki SYD Vakfı Mütevelli Heyetince genelge çerçevesinde değerlendirilir ve uygun görülen talepler sisteme girilir.

2-SYD Vakfınca kişinin talebi değerlendirilirken;

2.1-4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 364 üncü maddesi uyarınca altsoyu, üstsoyu ve kardeşleri arasında nafaka yükümlülüğüne haiz akrabası bulunmadığına ya da yakınlarının bu yardımı yapacak mali gücü olmadığına dair taahhütname,

2.2-Talepte bulunan kişilerden yapılacak yahut onarılacak evin bulunduğu yere ilişkin başvuru sahibine veya aynı hane içerisindeki bir kişiye ait tam hisseli ev veya arsanın onaylı tapu örneği veya hissedarların tamamının aynı hanede yaşaması halinde hisseli ev veya arsanın onaylı tapu örneği,

2.3-Afet ve acil durumlarda bu maddede belirtilen belgelere ek olarak ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan hasar tespit raporu,

2.4- Azami 10.000 TL'ye kadar ev onarımı müracaatında bulunan kişilerden tam hisseli tapusu olmayanlara ev onarımı yardımı yapılmasının talep edildiği durumlarda, onarılacak konutta son beş yıldır kira ödemedi kesintisiz ve fiilen yaşadığını içeren taahhütname talep edilir.

3-2 nci maddede belirtilen belgelere ek olarak ev yapımı ile bireysel ev alımına yönelik taleplerde SYD Vakfı tarafından yapılacak konutun;

3.1-Hanede yaşayan kişi sayısının iki veya daha az olduğu durumlarda azami net kullanım alanının 60 m²'yi,

3.2-Hanede yaşayan kişi sayısının üç ile altı olduğu durumlarda azami net kullanım alanının 90 m²'yi

3.3-Hanede yaşayan kişi sayısının altıdan fazla olduğu durumlarda azam net kullanım alanının 110 m²'yi aşmayacağına dair alınan Mütevelli Heyet kararı sisteme girilir. Belirtilen konut büyüklüklerinin aşılması halinde kaynağın aktarılmayacağına dair müracaatçılardan taahhütname alınır.

4-Vakıflar tarafından inşaatına başlanmış konutlar için kalan inşaat giderlerini karşılamak üzere kaynak talep edilmesi halinde, konutun kaba inşaatı bitmiş ise ev onarımı kapsamında; kaba inşaatı bitmemiş ise 3 üncü maddede belirtilen konut büyüklükleri esas alınarak ev yapımı yardımı talebinde bulunulabilir.

5-Vakıflar tarafından barınma yardımı talepleri hane bazlı olarak değerlendirilir. Vakıf tarafından değerlendirme yapılırken müracaatçıların;

5.1-3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamında muhtaçlık sınırı altında (yoksul) olması ve sağlıklı barınma şartlarına haiz konutu bulunmaması,

5.2- SYD Vakfı Mütevelli Heyetince zorunlu görülen durumlar hariç en az son bir yıldır vakfın sorumlu olduğu yerleşim yerinde fiilen yaşaması,

5.4-Afet ve acil durum kapsamındaki barınma yardımı başvuruları hariç olmak üzere, başvuran hane tarafından Genel Müdürlüğün Sosyal konut projesi dahil fon kurulu tarafından onaylanan barınma yardımları kapsamında evvelce yardım almamış olması,

5.5-5.1, 5.2, 5.3 ve 5.4 üncü maddelerde belirtilen şartlara haiz olmakla birlikte,

5.5.1-60 yaş ve üzerinde olması ile birlikte hanesinde çalışabilir durumda 19-45 yaş aralığında birden fazla nüfus bulunmaması,

5.5.2- 0-18 yaş aralığındaki en az bir çocuğa sahip olan tek ebeveyn olması veya hanesinde aynı niteliklere haiz kişi veya kişilerin bulunması,

5.5.3-Engelli veya ağır kronik hastalığı nedeniyle aktif iş hayatında yer almaması veya hanesinde aynı niteliklere haiz kişi veya kişilerin bulunması,

5.5.4-Anne ve babasından birini veya her ikisini de kaybetmiş ve evlenmemiş 25 yaş ve altında erkek veya evlenmemiş kadın olması veya hanesinde aynı niteliklere haiz kişi veya kişilerin bulunması,

5.5.6-Hanesinde 18 yaş ve altında çocukların bulunduğu altı ve daha fazla kişinin yaşaması şartlarından en az birisini taşıması aranır.

5.5.7-80 yaş üzerinde başvuran kişilere ev yapımı yardımı yapılmaz.

6-Ev yapım yardımı talebi için tahsis edilecek tutar 40.000 TL'yi aşamaz.

*Türk Medeni Kanunu hükümleri çerçevesinde kurulan, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamında faaliyetlerini yürüten ve her biri ayrı özel hukuk tüzel kişiliğine haiz sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları, ülkemiz genelinde her il ve ilçede kurulu bulunmakta olup vakıfların yönetim ve karar organları il-ilçe mülki idare amirlerinin başkanlığındaki Vakıf Mütevelli Heyetleridir. Bu doğrultuda her SYD Vakfı kendi merkez ilçe sınırları dahilinde ikamet eden vatandaşlardan gelen başvuruları

değerlendirebilmekte olup ilçelerden gelen talep ve soruların ilgili ilçe SYD Vakfına iletilmesi hususu önem arz etmektedir.

**İlimiz merkez ve merkeze bağı köylerde yaşayan gelir düzeyi düşük ve mağdur durumda olan vatandaşlarımızdan gelen talepler, yukarıda bahsedilen kriterler çerçevesinde ve ihtiyaca cevap verecek şekilde vakfımızca değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda son 5 yıl içerisinde,

-9 aileye 25.000 TL üzerinden toplamda 225.000 TL tutarında ev yapım yardımı.

-27 aileye 7.500 TL üzerinden toplamda 202.500 TL tutarında ev onarım yardımı yapılmıştır.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME (AR-GE) KOMİSYONU

Fehmi YAĞLI
Komisyon Başkanı

Ahmet TUNA
Komisyon Başkan V.

Abdullah TİRYAKİ
Üye

Hacı BOLAT
Üye

-RAPOR-
(Gençlik ve Spor Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İl Genel Meclisinin 10/06/2020 tarih ve 72 nolu kararı ile Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilen, İlimizde faaliyet gösteren amatör spor kulüplerimizin alt yapı çalışmaları nasıldır? Yetenekli sporcularımız bir üst kulvara transferinde yeterli mekan mevcut mu, dereceye giren sporcuların profesyonel hayatı, ilimizde çalışma ortamı oluşturmuş mudur? Bu sporcularımız çalışmaları sırasında destek alabiliyorlar mı? Çalışmaları sırasında ihtiyaçlarını kendileri karşılayabiliyorlar mı? İhtiyaçları ile ilgili karşılaştıkları sorunları var mıdır? Bu konuların araştırılması ile ilgili Gençlik ve Spor Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre; Gençlik ve Spor İl Müdürlüğümüz ve Çorum Belediyesinden almış olduğumuz bilgiler dahilinde,

Amatör spor: İlimizde ve İlçelerimizde amatör olan sporun her dalıyla uğraşan gençlerimizin sigara, alkol ve uyuşturucu gibi kötü alışkanlıklardan uzak durarak gençlerimizi sportif etkinliklerle uğraşması ve iyi bir nesil yetiştirilmesi için kurulmuş olan bir kulüptür.

İl Özel İdaremizden almış olduğumuz bilgiye göre her yıl düzenli olarak amatör kulüplerimize malzeme yardımı yapılmaktadır. Çorum Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu ile işbirliği içerisinde amatör spor kulüplerine spor malzemesi desteği sağlanmaktadır

Ayrıca; Çorum Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü olarak Judo, Karate, Masa Tenisi, Taekwondo, Boks, Güreş, Voleybol, Badminton, Halk Oyunları, Atletizm, Satranç, Bocce olmak üzere toplam 12 spor branşında kulübü alt yapı çalışmalarına devam etmektedir. Yetenekli sporcularımız Milli Takımlara seçilmekte ve Liglerde ilimizi temsil etmektedirler. Sporcularımızın antrenman yapmaları için yeterli spor sahası ve spor salonları mevcuttur. Başarılı sporcular için çalışma ortamları oluşturulmuştur. Milli Takımda yarışan sporculara kulübümüz imkanları dahilinde maddi destek olmaktadır. Ayrıca Çorum Belediyesi kulüp bünyesinde spor yapan sporcularımızın malzeme ihtiyaçlarını ve il dışı müsabaka ve ulaşım giderlerini karşılamaktadır.

- İl Müdürlüğümüzde tescilli bulunan Amatör Spor Kulüplerimiz genel olarak altyapı çalışmalarına ağırlık vermektedirler.

- Yetenekli sporcularımızın bir üst kulvara transferinde her türlü imkan sağlanmış durumda,
- Dereceye giren sporcularımıza kurumun ve ilin imkanları çerçevesinde çalışma ortamları sunulmakta,
- Çalışmaları sırasında ihtiyaçlarını kendileri karşılayan sporcuların yanısıra karşılayamayan sporcularımıza kurumumuzca yerel imkanlarla destek sağlanmaktadır.
- Sporcularımız zaman zaman maddi destek ve malzeme açısından desteğe ihtiyaç duyulmakta,

İLİMİZ MERKEZ VE İLÇELERDEKİ KULÜP SAYILARI

	İHTİSA S	MÜESSE SE	OKUL	SPOR KULÜBÜ	TOPLA M
MERKEZ	2	10	17	49	78
İLÇELER		6	1	16	23
GENEL TOPLAM					101

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

İsmail KEŞLİKTEPE
Komisyon Başkanı

Erdoğan KÖROĞLU
Komisyon Başkan V.

İbrahim ÇİFTÇİ
Üye

Sadık AŞIK
Üye

-RAPOR-
(Turizm Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İl Genel Meclisinin 10/06/2020 tarih ve 70 nolu kararı ile Turizm Komisyonuna havale edilen, Eğinönü Yaylası Kargı ve civarı yaylalarının ortasında kalan, çevresinde Göknar, Sarıçam, Karaçam orman alanlarının çevrelediği, İstanbul, Ankara gibi büyükşehirlerden gurbetçilerin şenlik yaptığı tabiat harikası bir alandır. Bu alanın tabiat parkı ilan edilerek tescillenmesini ve akabinde turizmin canlandırılarak yatırımlar yapılarak değerlendirilmesi ile ilgili Turizm Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre; İlimiz İç Anadolu ve Karadeniz bölgelerinin ikisine yayılan toprakları ile tarihten günümüze önemli medeniyetlere beşiklik etmiştir. Bu zengin tarihi mirası yanında turizm açısından önem arz eden doğal güzelliklere de sahiptir. İlimizin Karadeniz bölgesinde yer alan bölümüne konumlanan Kargı İlçemiz zengin ormanlık alanları ve doğal güzellikleri ile İlimizin en değerli doğa turizmi potansiyelini oluşturmaktadır. İlçenin kuzeyindeki yüksek dağlık bölgede yer alan Eğinönü yaylası Kargı'ya 26 Km uzaklıktadır. Bu bölgede birbirine bağlantılı Kargı, Aksu, Karandı, Göl, Örencik, Karaboya, Gökçedoğan yaylaları mevcuttur. Yaylalar arasındaki yolların bakımı Çorum İl Özel İdaresi tarafından yapılmakta ve sürekli açık tutulmaktadır. Bu yaylalarda, yöresel yayla mimarisine uygun yayla evleri geleneği halen devam etmektedir.

Bu bölgemiz karadeniz ardı iklim özelliği taşımaktadır. Eğinönü Yaylasını da içine alan ormanlık alanlar zengin bir bitki örtüsü ve biyolojik çeşitlilik açısından zengin bir kaynak değere sahiptir. Bu alanda sarıçam, karaçam, kayın, göknar, yabani kiraz, ahlat, yaban elması, ardıç gibi bir çok ağaç, ağaççık ve çalı formunda bitki örtüsüne sahiptir. Alanın alt havzası kızılırmak vadisi içerisinde yer almaktadır. Kızılırmak Vadisi akdeniz bitki örtüsünü özelliklerini taşıyan kızılçam, fıstık çamı, incir gibi akdeniz iklimi özelliklerini taşıyan ağaç ve çalı grubundaki bitki topluluklarını barındırmaktadır. Bu yönüyle zengin bir flora desenine sahiptir. İlimizin Kuzeyinde yer alan Kargı İlçemiz fauna açısından da zengin bir yapıya sahiptir. Eğinönü Yaylası ve çevresinde kızılgeyik, karaca, kurt, ayı, vaşak, tilki, domuz, porsuk, su samuru, sansar gibi türlerin yanı sıra kaya kartalı, doğan, şahin, kara leylek, keklik, çulluk gibi bir çok türe ev sahipliği yapmaktadır.

Gezmek ve güzel yerler görmek yanında yöresel lezzetleri tadabilmekte her turistin doğal bir isteğidir. İlçeye özgü yöresel tatların başında gelen Sırık Kebabı bu kapsamda turizm açısından ilçenin çok önemli bir kültürel varlığıdır. Mevsimine göre bahar-yaz aylarında kuzu, sonbahar-kış aylarında tiftik oğlak eti tercih edilerek yapılan Sırık Kebabı Kargı ilçe merkezinde restoranlarda her zaman bulunmaktadır. Yine Kargı Tulum Peyniri ve Kargı Tarhanası, bamyaya yöresel tatlar arasındadır ve coğrafi işaret alınması için sunulabilir. İlçede geçmişten günümüze yapılarak gelen farklı el sanatları içinde Kargı bezi en önemli olanıdır. İlçe Halk Eğitim bünyesinde yapılan kurs ve atölye çalışmaları bu sanatın yaşatılmasına önemli katkı sağlamıştır. Kargı ilçemiz oksijen deposu yaylaları, gökyüzünün mavisini kuşatan berrak göletleri, her mevsim farklı renklere bürünen gür ormanları,

keşfedilmeyi bekleyen doğası, meşhur yiyecekleri, asırların birikimini günümüze taşıyan el sanatları ile ve yerel kültürüyle önemli bir turizm potansiyeline sahiptir.

Yerel yaşam biçimini ve halkın kültürünü görmek, tanımak, belki bir parçasını yaşamayı amaçlayan adını sıkça duymaya başladığımız ekoturizm, turizm yelpazesinde önemli bir yere sahiptir. Söz konusu alan doğal peyzajı yüksek ormanlık alanları ve doğal güzellikleri ile İlimizin en değerli doğa turizmi potansiyelini oluşturmaktadır. Bu alanlar; Dağcılık, Yön Bulma (Oryantiring), Atlı Doğa Yürüyüşü, Bisiklet Turizmi, Botanik Turizmi, Kamp Karavan Turizmi, Yayla Turizmi, Doğa Yürüyüşü (Trekking) gibi ekoturizm etkinliklerinin yapılmasına uygundur. Mevcut altyapı çalışmaları ve devam eden projeler tamamlandığında yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve kurumlar arası işbirliği içerisinde sunulacak yeni projeler ve yatırımlarla ekoturizmpotansiyeli yükselecek, ilimizin doğa turizminin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

TURİZM KOMİSYONU

Gürbüz ÖZEL
Komisyon Başkanı

Alaettin TOSUNDEREOĞLU
Komisyon Başkan V.

Dursun KAYA
Üye

Engin DEMİR
Üye

-RAPOR-
(Tarım ve Hayvancılık Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 09/06/2020 tarih ve 67 nolu kararı ile Tarım ve Hayvancılık Komisyonuna havale edilen, İlimizde ilçelerimizde köylü vatandaşlarımızın organik olarak ürettikleri köy mahsullerini pazarlama adına ilimizde ve ilçelerimizde kapalı mekanların oluşumu yapılabiliyor mu? Yapılmış kapalı mekanlar var ise yeterli midir? Köylü vatandaşlarımızın pazarlama ve yer konusunda karşılaştıkları sorunlar var mıdır? Organik üretilen ürünlerin satışları sırasında tanıtım etiketleri var mıdır? Tüketici pazardan organik ürün alırken nelere dikkat etmelidir? Bu konularla ilgili Tarım ve Hayvancılık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre;

İLİMİZDE ORGANİK TARIM VE İYİ TARIM

Avrupa ülkeleri başta olmak üzere gelir düzeyi yüksek olan bir çok ülkede; Doğayı tahrip etmeyen yöntemlerle tarımsal ürünleri üretmeyi ve tüketmeyi tercih eden ve bu talep doğrultusunda Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları gibi sürdürülebilir tarım sistemleri ortaya çıkmıştır. Türkiye’de organik tarım ve İyi tarım metodu yeterince gelişmemiştir. Tarımsal ve hayvansal üretimde, daha çok Konvansiyonel (Çiftçilerin kendi usullerince ürettiği) tarım metodu kullanılmaktadır.

Konvansiyonel Tarım: Geleneksel tarım diye de tabir ettiğimiz geçmişten günümüze gelen tarım şeklidir. Bu üretim modelinde, birim alandan yüksek miktarda ekonomik ürün alınması öncelikli olduğu için yoğun girdi; kimyasal ilaçlar başta olmak üzere, gübreler ve hormonların kullanımı, bitkisel üretimde önemli bir sorun olarak kaşımıza çıkmaktadır. Bunun sonucu olarak gerek bitkisel gerekse hayvansal üretim çevreye hayvan ve insan sağlığına zarar vermeye başlamıştır.

İyi tarımın; Çevre insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyecek, doğal kaynakların korunarak, gerektiğinden fazla kimyasal girdi ve gübrenin kullanılmadığı ve bu kullanılan girdilerin üretimden sofraya gelene kadar kayıt altına alındığı, izlenebilirliği ve sürdürülebilirliği olan sertifikalı bir üretim metodudur.

Organik Tarım; Doğanın dehesini bozmadan, üretimde hiçbir kimyasal girdi kullanmadan sadece kültürel önlemler olarak, organik girdiler, yeşil gübreleme, münavebe ve biyolojik mücadele yöntemleri ile gerçekleştirilen çevreye, hayvana ve insana dost, planlı bir tarım şeklidir. Tarladan sofraya kadar her aşaması kayıtlı, sirtifikalı ve izlenebilirliği olan bir tarım metodudur.

Bazı çiftçilerimiz ürünleri hakkında konuşurken, küçük alanlarda yetiştirdiği az miktarda ki (kimyasal ilaç gübre hormon vs. kullanmadan) kendi yöntemleriyle yaptığı tarıma organik tarım demektedir ve Pazar yerlerinde de organik ürün diye yazılı olarakta belirterek satış yapmaktadırlar. Kullanılan bu tabir kesinlikle yanlış ve cezai müeyyidesi vardır. Bu şekilde yetiştirilen ürün en fazla doğal ürün diye adlandırılabilir. Oysa organik tarım, iyi tarım ve konvansiyonel tarım (geleneksel, klasik tarım) yukarıda tanımları yapıldığı gibi birbirinden farklı üretim metodlarıdır. Organik tarım ürünlerinin ve iyi tarım ürünlerinin her aşaması kayıt

altında ve ürün üzerinde organik tarım logosu veya iyi tarım logosu bulunmak zorundadır. Dökme ürünlerde ise yine satışa sunulan ürün miktarını ve niteliğini belirtir ürün sertifikası satıcıda bulunmaktadır. Tüketici talep ettiği zaman satıcı bu sertifikayı göstermek zorundadır. Eğer etiket üzerinde organik tarım veya İyi tarım ve sertifikası yer almıyorsa bu ürünlere organik veya iyi tarım ürünü diyemeyiz. Alışverişlerde mutlaka sertifikasına ve etiket üzerindeki logosuna bakılmalıdır.

Organik üreticilerimiz için; Üreticilerimizin talepleri göz önünde bulundurmak şartı ile organik Pazar kurmak yerine; Halihazırda mevcut pazarlarımızın bir bölümünü organik üreticilere ve organik ürünlere ayırabiliriz. Yeni bir organik Pazar kurulması hem çok maliyetli hemde dört mevsim satışa sunulacak organik ürünün olmaması nedenleriyle sürdürülebilirliği ve ekonomik değeri yoktur. Organik Pazar kurmak için ayrılacak bütçenin; İlimizde Organik-İyi tarım üretimi yapan veya yapmak isteyipte; sertifikasyon ücretini karşılayamadığı için bu yeni üretim metodlarına soğuk bakan üreticilerimizin sertifikasyon ücretlerinin ödenmesi sayesinde; ilimizde organik ürünlerin-iyi tarım ürünlerinin ve genelde bu metodlarla üretim yapan üreticilerimizin sayısı ve üretim alanları artacaktır. Bu şekilde küçük üreticiler organik tarımda ve iyi tarımda ayrıca desteklenmelidir. Yapılacak planlı çalışmalarla organik üretimin ve iyi tarım üretiminin toplam tarımsal alan içindeki payını ve dolayısıyla bitkisel ve hayvansal üretimin artırılması mümkün olacaktır.

İlimizde organik tarım ele alındığında ise; Merkez ilçe de ve diğer ilçelerimizde toplamda 198 çiftçi bazıları bir veya birden fazla türde organik üretim yapmaktadır. Organik tarımda ilimizde yetiştirilen ürünlerin başlıcaları; **Kiraz, Çilek, Ceviz, Arpa, Buğday, Aspir, Çörek otu, Elma, Fasulye, Mercimek, Nohut Patates, Soğan, Triticale, Yulaf ve Üzümdür.** Organik tarımsal üretimde kültüre alınan bitkilerin yanında doğada kendiliğinden yetişen ahududu, kuşburnu, böğürtlen ve kekik gibi tıbbi ve aromatik bitkilerin doğadan belirli şartlar dahilinde toplanıp sertifikalandırılması ile de organik olarak değerlendirildiği bilinmelidir. Merkez bağlı Eskiköy-Eşençay-Kızılpınar-Çalyayla-Acıpınar köyleri ve bölge köylerimizde organik Kiraz, İskilip ilçesine bağlı Şeyhköy köyünde ise Çilek, Dodurga ilçesi Yeniköy, Merkez Pınarcık köyü ve Bayat ilçesi Çerkeş köyünde Organik Ceviz, Armut Elma, Merkez, Alaca ve Sungurlu ilçelerimizde buğday arpa ayçiçeği, silajlık mısır, yem bitkisi, tıbbi ve aromatik bitkiler, nohut, soğan ve patates üretiminde devam edilmekte olup Çorum il ve ilçelerimizde toplamda; 2019 yılı için Otbis verilerine göre halihazırda toplamda **14.585 da alanda, 198 üreticimizle** organik tarım üretimi yapılmakta olduğu kayıtlarımızda mevcuttur.

Belediyeden almış olduğumuz bilgiler dahilinde;

İlimiz merkezde organik köy mahsullerini pazarlama adına bir kapalı mekan bulunmamaktadır. Ancak Belediyemizce semt pazarlarından kapalı Pazar olan Buhara evler Perşembe Pazar ve Mimarşinan Cuma semt pazarlarında ve diğer açık pazarlarda köylü üreticilerin ürünlerini satabilmeleri için 'Köylü Pazarı' bölümleri oluşturularak satış imkanı sağlanmaktadır.

İlimizde açık Semt pazarlarında üzeri kapalı Pazar haline getirilmesi için planlama ve çalışmalar yapılmaktadır.

Semt pazarlarında üretici köylü satıcılara Pazar yönetmeliği gereği pazardaki esnaf sayısının en az %20 si satış alanı ayrılır denmektedir. Belediyemiz bütün semt pazarlarında en az % 20 alanı üreticilere ayırıp satış imkanı sağlamaktadır.

Üretici köylü vatandaşlarımızın sayısı bu oranın üzerinde olduğu için semt pazarlarındaki yer özellikle yaz aylarında yetersiz gelebilmektedir.

İlimizde kurulan Cuma semt pazarı organik Pazar ve köylü pazarı olarak Belediyemize önceki yıllarda açılmış ancak rağbet görmediğinden kapanmıştır.

Organik ürün etiketini köylü üreticilerin yaptırıp ürettikleri ürünlere yapıştırmaları ya da organik ürün ambalajı yaptırıp ürünlerini bu şekilde satmaları konusunda da sorunlar yaşanmaktadır. Bu konuda Tarım İl Müdürlüğünün çalışma ve bilinçlendirme yapması gerekmektedir.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

TARIM VE HAYVANCILIK KOMİSYONU

Süleyman ATEŞ
Komisyon Başkanı

Duran BIYIK
Komisyon Başkan V.

Mehmet BEKTAŞ
Üye

Özcan ÇETİN
Üye